

## DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

<i>Dalyko pavadinimas</i>	<i>Mokslų kryptis (šaka) kodas</i>	<i>Fakultetas</i>	<i>Institutas</i>
<b>Knygotyros istorija ir teorija</b>	Komunikacija ir informacija 06H	Komunikacijos	Knygotyros ir dokumentotyros
<i>Studijų būdas</i>	<i>Kreditų skaičius</i>	<i>Studijų būdas</i>	<i>Kreditų skaičius</i>
paskaitos		Konsultacijos	1 VU 1,5 ECTS
individualus	4 VU 6 ECTS	Seminarai	
<i>Dalyko anotacija</i>			
<p>Knygos istorinių ir bibliografinių žinių komplekso augimas Vakarų Europoje 17–18 a. Pirmieji knygotyros mokslo veikalai 18 a. pab.–20 a. pr. M. Deniso, É. G. Peignot, T. Horno, J. Ch. Brunet, F. A. Eberto bandymai kurti vientisą žinių apie knygą sistemą kaip istorinį arba filologinį universalų enciklopedinį mokslą. Knygotyros, bibliologijos ir bibliografijos samprata. Knygos mokslo kaip universitetinės disciplinos susiformavimas.</p> <p>Knygotyros tapsmas teoriniu mokslu. Knygotyros teorijos pagrindų kūrėjai: P. Otlet (Belgija), L. Živny (Čekija), N. M. Lisovskis, A. M. Loviaginas, M. N. Kufajevs (Rusija), J. Muczowski, K. Piekarskis (Lenkija). Mokslų institucionalizacijos apraiškos: studijų ir mokslų centrų radimasis, mokslų tęstinių leidinių leidyba. Nacionalinių knygotyros mokyklų susiformavimas. Istorinė kultūrinė, funkcinė, sociologinė, semiotinė, komunikacinė, informacinė knygotyros paradigmos. L. Febre'o, H. J. Martino, R. Escarpit, R. Estivals'o, R. Chartier (Prancūzija), J. Featherio, J. Simmonso, S. H. Steinbergo (D. Britanija), H. Grundmanno, H. Kunze's, P. Raabe's (Vokietija), E. Eisenstein, R. Darnton (JAV), S. Dahlas (Danija), M. Kovács (Vengrija), K. Głombiowski, K. Migońio (Lenkija), J. E. Barenbaum, J. L. Nemirovskio, M. P. Jelnikovo (Rusija) ir kt. knygotyros darbai. Esminį poveikį padarę moksliniai serialiniai leidiniai „Gutenberg-Jahrbuch“, „Annales: économies, sociétés, civilisations“, „Книга: исследования и материалы“, „Studia o książce“. Knygotyra Baltijos šalyse Latvijoje ir Estijoje. Šiuolaikiniai knygotyros teoriniai ir empiriniai tyrinėjimai, naujos jų kryptys bei mokslų institucionalizacijos formos.</p> <p>Knygotyros pradžia Lietuvoje 19 a. Vilniaus universiteto mokslininkų ir jų ugdytinių J. Lelewelio, A. W. Bohatkiewicziaus, J. Platerio knygos mokslo istoriniai ir teoriniai darbai. 19 a. pab.–20 a. pr. knygos tyrinėjimai (S. Baltramaičio, A. Bruožio, V. Gaigalaičio, M. Stankevičiaus, E. Volterio). Savarankiškos knygotyros susiformavimas 20 a. 3-ajame dešimtmetyje. To meto knygotyros dalykų kūrėjai M. Arcimavičienė, Vaclovas Biržiška, P. Galaunė, V. Lastauskis, V. Ruzgas, A. Ružancovas, J. Tumas-Vaižgantas, M. Urbšienė ir kiti. Knygos tyrimų problematikos plėtra, lietuviškosios terminijos formavimasis, knygotyros mokslinės spaudos radimasis, knygotyros veiklą skatinusių draugijų veikla. Knygos mokslo dalykų dėstymo Lietuvos universitetuose pradžia, Bibliologijos katedros veikla, pirmosios knygotyros studijų programos įgyvendinimo bandymai. Nacionalinės knygotyros mokyklos radimasis. Knygotyros raidos netolygumai sovietmečiu. Knygos tyrimų suaktyvėjimas 20 a. 7-ajame dešimtmetyje. Mokslų institucinė būklė, tyrimų problematika, studijos. Šiuolaikinės knygotyros savitumai.</p>			
<i>Pagrindinė literatūra</i>			
Bibliologijos katedros 1940–1943 metų veiklos dokumentai / Violeta Černiauskaitė // Knygotyra. 2002, t. 39, p. 126–147.			
Histoire du livre et bibliologie / Robert Estivals // Revue de Bibliologie. Shema et shematisation. 1993, № 39. (Knygos istorija ir bibliologija / Robert Estivals // Knygotyra. 1997. t. 31, p. 109–116.)			
Knygos ir bibliofilijos kultūra: svarstymai ir mintys. Vilnius, 2005. 240 p.			

Knygotyra: vadovėlis / [sudarytojas ir ats. redaktorius Domas Kaunas]. 2-asis leid. Vilnius, 2007. 402 p.			
Knygotyros darbai / Vaclovas Biržiška. Vilnius, 1998. 451 p.			
Knygotyros dėstymas Lietuvos valstybės universitetuose ir Vaclovo Biržiškos vaidmuo / Genovaitė Raguotienė // Knygotyra. 2000, t. 36, p. 25–33.			
Les sciences de l'écrit. Encyclopédie internationale de bibliologie. Paris, 1993.			
Nauka o książce: Zarys problematyki / K. Migoń. Wrocław, 1984. 319 s. (Nauka o knige: očerk problematiki / K. Migoń. Moskva, 1991. 198 s.)			
Nordisk Tidskrift för Bok- och Bibliotekshistoria: [straipsnių anglų kalba rinkinys]. Årgång 86, nr. 2. 357 p.			
The Development of Book Science in Russia in the Nineteenth Century and First Third of the Twentieth Century / N. K. Lelikova // Solanus. 2001, vol. 15. (Lelikova, N. K. Stanovlenije i razvitije knigovedčeskoj i bibliografičeskoj nauk v Rosiji v XIX–pervoj treti XX v. Sankt-Peterburg, 2004. 415 s.)			
Veikalas apie visuotinę bibliografiją / A. W. Bohatkiewiczus; parengė Alma Braziūnienė, Aušra Navickienė, Sondra Rankelienė. Vilnius, 2004. 270 p.			
Žukas, Vladas. Lietuvių knygotyros bruožai. Vilnius, 1989, 227, [2] p.			
<b><i>Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė</i></b>	<b><i>Mokslo laipsnis</i></b>	<b><i>Pedag. vardas</i></b>	<b><i>Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus</i></b>
Aušra Navickienė	Dr.	Prof.	Besikeičianti knyga XIX a. pirmosios pusės Lietuvoje: monografija / Aušra Navickienė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2010. 384 p.: iliustr. ISBN 978-9955-33-526-9.
			The research of the history of the book in Lithuania: historical evolution and contemporary status / Aušra Navickienė. Angl. // Library History. 2008, vol. 25, no. 3, p. 189–199.
			Nowe fakty dotyczące zyciorysu teoretyka nauki o książce Aleksandra Wiktora Bohatkiewicza / Aušra Navickienė. Lenk. // Between past and future: book, library, information science – social functions over the centuries. Kraków, 2007. P. 119–129.
			Vilniaus universiteto Bibliologijos katedra 1940-1943 metais / Aušra Navickienė. Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <a href="http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/48/22-36.pdf">http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/48/22-36.pdf</a> . // Knygotyra. 2007, t. 48, p. 22–37.
			Knygotyros raida Lietuvoje: periodizacija ir chronologija / Aušra Navickienė. Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <a href="http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/46/Au_sra_Navickiene.pdf">http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/46/Au_sra_Navickiene.pdf</a> . // Knygotyra. 2006, t. 46, p. 9–35.
Domas Kaunas	Habil. dr.	Prof.	Jurgio Platerio biblioteka – knygos kultūros ir mokslo paminklas / Domas Kaunas. Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <a href="http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/56/252-273.pdf">http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/56/252-273.pdf</a> . // Knygotyra. 2011, t. 56, p. 252–273.
			Knygos istorijos šaltiniai / Domas Kaunas. Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL:

<http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/54/19-43.pdf>. // Knygotyra. 2010, t. 54, p. 19–43.

Knygos kultūra ir kūrėjas: istoriografiniai tyrimai ir vertinimai / Domas Kaunas. Vilnius, 2009. 408 p.

Martyno Jankaus leidybinė veikla ir vaidmuo kultūriniame ir politiniame sąjūdyje / Domas Kaunas. Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/52/7-37.pdf>. // Knygotyra. 2009, t. 52, p. 7–37.

Rankraštinė lietuviška knyga Wolfenbüttelio Postilė / Domas Kaunas. Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/50/59-85.pdf>. // Knygotyra, 2009, t. 53, p. 198–216.

Išėivijos bibliofilijos paveldas: Justinas K. Karazija / Domas Kaunas. Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Knygotyra/50/59-85.pdf>. // Knygotyra. 2008, t. 50, p. 59–84.

Patvirtinta Komunikacijos fakulteto taryboje 2011 m. spalio 3 d., protokolo Nr. 160000-10-2

Dekanas (Komisijos pirmininkas) doc. dr. Andrius Vaišnys